

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺധകാണഡേ

॥ ഷട്പഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ഷട്പഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||

സീതാ ശ്രീരാമേ സ്യാനുരാഗം സന്ദർശ്യ രാവണം ഭർത്സയാമാസ
രാവണസ്യാജ്ഞയാ രാക്ഷസ്യസ്സാമശോകവാടികാം നീത്യാ
ഭീഷയാമാസുഃ

സാ തഥോക്താ തു വൈദേഹീ
നിർഭയാ ശോകകർശിതാ |
ത്യണമന്തരതഃ കൃത്യാ
രാവണം പ്രത്യഭാഷത ||3.56.1 ||

രാജാ ദശരഥോ നാമ
ധർമസേതുരിവാചലഃ |
സത്യസന്ധഃ പരിജ്ഞാതോ
യസ്യ പുത്രഃ സ രഘവഃ ||3.56.2 ||

രാമോ നാമ സ ധർമാത്മാ
ത്രിഷു ലോകേഷു വിശ്രുതഃ |
ദീർഘബാഹുർവിശാലാക്ഷോ
ദൈവതം സ പതിർമമ ||3.56.3 ||

ഇക്ഷ്യാകുണാം കുലേ ജാതഃ
സിംഹസ്തന്ധോ മഹാദ്യുതിഃ |

ലക്ഷ്മണേന സഹ ഭ്രാത്രോ
യസ്തേ പ്രാണാൻ വധിഷ്യതി ||3.56.4 ||

പ്രത്യക്ഷം യദ്യഹം തസ്യ
ത്യയാ വൈ ധർഷിതാ ബലാത് |
ശയിതാ ത്വം ഹതഃ സംഖ്യേ
ജനസ്ഥാനേ യഥാ ഖരഃ ||3.56.5 ||

യ ഏതേ രാക്ഷസാഃ പ്രോക്താ
ഘോരരൂപാ മഹാബലാഃ |
രാഘവേ നിർവിഷാഃ സർവേ
സുപർണേ പന്നഗാ യഥാ ||3.56.6 ||

തസ്യ ജ്യാവിപ്രമുക്താസ്തേ
ശരാഃ കാഞ്ചനഭൂഷണാഃ |
ശരീരം വിധമിഷ്യന്തി
ഗംഗാകുലമിവോർമയഃ ||3.56.7 ||

അസുരൈർവാ സുരൈർവാ ത്വം
യദ്യവധ്യോസി രാവണ |
ഉത്പാദ്യ സുമഹദ് വൈരം
ജീവംസ്തസ്യ ന മോക്ഷ്യസേ ||3.56.8 ||

സ തേ ജീവിതശേഷസ്യ
രാഘവോന്തകരോ ബലീ |
പശോർയൂപഗതസ്യേവ
ജീവിതം തവ ദുർലഭം ||3.56.9 ||

യദി പശ്യേത് സ രാമസ്ത്വാം
രോഷദിപ്തേന ചക്ഷുഷാ |

രക്ഷസ്ത്വമദ്യ നിർഭഗ്ധോ
യഥാ രുദ്രേണ മൻമമഃ ||3.56.10 ||

യശ്ചന്ദ്രം നഭസോ ഭൂമൗ
പാതയേന്നാശയേത വാ |
സാഗരം ശോഷയേദ് വാപി
സ സീതാം മോചയേദിഹ ||3.56.11 ||

ഗതാസുസ്ത്വം ഗതശ്രീകോ
ഗതസത്തോ ഗതേന്ദ്രിയഃ |
ലങ്കാ വൈധവ്യസംയുക്താ
ത്യക്ത്യതേന ഭവിഷ്യതി ||3.56.12 ||

ന തേ പാപമിദം കർമ
സുഖോദർകം ഭവിഷ്യതി |
യാഹം നീതാ വിനാഭാവം
പതിപാർശ്വാത് ത്വയാ ബലാത് ||3.56.13 ||

സ ഹി ദേവരസംയുക്തോ
മമ ഭർതാ മഹാദ്യുതിഃ |
നിർഭയോ വീര്യമാശ്രിത്യ
ശൂന്യേ വസതി ദണ്ഡകേ ||3.56.14 ||

സ തേ വീര്യം ബലം ദർപ -
മുത്തേകം ച തമാവിധം |
അപനേഷ്യതി ഗാത്രേഭ്യഃ
ശരവർഷേണ സംയുഗേ ||3.56.15 ||

യദാ വിനാശോ ഭൂതാനാം
ദ്യശ്യതേ കാലചോദിതഃ |

തദാ കാർയേ പ്രമാദ്യന്തി
നരാഃ കാലവശം ഗതാഃ || 3.56.16 ||

മാം പ്രധൃഷ്യ സ തേ കാലഃ
പ്രാപ്തോയം രാക്ഷസായമ |
ആത്മനോ രാക്ഷസാനാം ച
വധായാന്തഃപുരന്യ ച || 3.56.17 ||

ന ശക്യാ യജ്ഞമധ്യസ്ഥാ
വേദിഃ സുഗ്ഭാണ്ഡമണ്ഡിതാ |
ദ്വിജാതിമന്ത്രസമ്പൂതാ
ചണ്ഡാലേനാവമർഭിതും || 3.56.18 ||

തഥാഹം ധർമനിത്യസ്യ
ധർമപത്നീ ദൃഢവ്രതാ |
ത്യയാ സ്പൃഷ്ടും ന ശക്യാഹം
രാക്ഷസായമ പാപിനാ || 3.56.19 ||

ക്രീഡന്തി രാജഹംസേന
പദ്മഷണ്ഡേഷു നിത്യശഃ |
ഹംസീ സാ തുണമധ്യസ്ഥം
കഥം ദ്രക്ഷ്യത മദ്ഗുകം || 3.56.20 ||

ഇദം ശരീരം നിഃസംജ്ഞം
ബന്ധ വാ ഘാതയന്യ വാ |
നേദം ശരീരം രക്ഷ്യം മേ
ജീവിതം വാപി രാക്ഷസ || 3.56.21 ||

ന തു ശക്യമപക്രാശം
പൃഥിവ്യാം ദാതുമാത്മനഃ |

ഏവമുക്ത്യാ തു വൈദേഹീ
ക്രോധാത് സുപരുഷം വചഃ || 3.56.22 ||

രാവണം ജാനകീ തത്ര
പുനർനോവാച കിഞ്ചന |
സീതായാ വചനം ശ്രുത്യാ
പരുഷം രോമഹർഷണം || 3.56.23 ||

പ്രത്യുവാച തതഃ സീതാം
ഭയസന്ദർശനം വചഃ |
ശൃണു മൈമിലി മദ്യാക്യം
മാസാൻ ദ്വാദശ ഭാമിനി || 3.56.24 ||

കാലേനാനേന നാഭ്യേഷി
യദി മാം ചാരുഹാസിനി |
തതസ്ത്വ്യാം പ്രാതരാശാർഥം
സുദാശ്ചേരത്യന്തി ലേശശഃ || 3.56.25 ||

ഇത്യുക്ത്യാ പരുഷം വാക്യം
രാവണഃ ശത്രുരാവണഃ |
രാക്ഷസീശ്ച തതഃ ക്രുദ്ധ
ഇദം വചനമബ്രവീത് || 3.56.26 ||

ശീഘ്രമേവ ഹി രാക്ഷസ്യോ
വിരൂപാ ഘോരദർശനാഃ |
ദർപമസ്യാപനേഷ്യന്തു
മാംസശോണിതഭോജനാഃ || 3.56.27 ||

വചനാദേവ താസ്സസ്യ
സുഘോരാ ഘോരദർശനാഃ |

കൃതപ്രാഞ്ജലയോ ഭൂത്യാ
മൈമിലീം പര്യവാരയൻ ||3.56.28 ||

സ താഃ പ്രോവാച രാജാസൗ
രാവണോ ഘോരദർശനാഃ |
പ്രചൽയ ചരണോക്തർശൈ -
ർദാരയന്നിവ മേദിനീം ||3.56.29 ||

അശോകവനികാമധ്യേ
മൈമിലീ നീയതാമിതി |
തത്രേതയം രക്ഷ്യതാം ഗുഢം
യുഷ്മാദിഃ പരിവാരിതാ ||3.56.30 ||

തത്രൈതനാം തർജ്ജനൈർഘോരൈഃ
പുനഃ സാന്ത്യൈശ്ച മൈമിലീം |
ആനയധ്യം വശം സർവാ
വന്യാം ഗജവധുമിവ ||3.56.31 ||

ഇതി പ്രതിസമാദിഷ്ടാ
രാക്ഷസ്യോ രാവണേന താഃ |
അശോകവനികാം ജഗ്മു -
ർമൈമിലീം പരിഗൃഹ്യ തു ||3.56.32 ||

സർവകാമഫലൈർവൃക്ഷൈ -
ർനാനാപുഷ്പഫലൈർവൃതാം |
സർവകാലമദൈശ്ചാപി
ദ്വിജൈഃ സമുപസേവിതാം ||3.56.33 ||

സാ തു ശോകപരിതാംഗീ
മൈമിലീ ജനകാത്മജാ |

രാക്ഷസീവശമാപന്നാ

വ്യാഘ്രീണാം ഹരിണീ യഥാ ||3.56.34 ||

ശോകേന മഹതാ ഗ്രസ്താ

മൈമിലീ ജനകാത്മജാ |

ന ശർമ ലഭതേ ഭീരുഃ

പാശബദ്ധാ മൃഗീ യഥാ ||3.56.35 ||

ന വിന്ദതേ തത്ര തു ശർമ മൈമിലീ

വിരുപനേത്രാഭിരതീവ തർജ്ജിതാ |

പതിം സൂരന്തീ ദധിതം ച ദേവരം

വിചേതനാഭൂദ് ഭയശോകപീഡിതാ ||3.56.36 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
അരൺയകാൺഡേ ഷട്പഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||